



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-080

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. november 9.

1. „a pénzcserélő”, című film előkészületei a hunnia
filmstúdióban

i s/gk-lm fm

1963. november 9.

a hunnia filmstúdió műtermében bán frigyas rendező veze-
tésével „a pénzcserélő”, című film előkészületein dolgoznak.
a forgatókönyv volna lajos azonos című novellájából készült.

a történet a századfordulón játszódik a fővárosban, s egy
pénzhamisító életutját kíséri végig. a film feleleveníti az akkori
budapest tipikus embereit és szokásait. az operatőr forgách
ottó. bán frigyas rendező jelenleg próbafelvételeket készít,
szereplőket válogat. egy-két jelenet kivételével a felvételek
műteremben készülnek. a stáb a tervek szerint a szabadban csak
egy napig forgat./mti/4

-.-

bb 3. virágzik a varázsmogyoró

vid j-lm ká

1963. november 9.

szombathely határában, a festői szépségű kámoni arborétum-
ban most virágzik egy különleges diszcserje, a varázsmogyoró. ez
a bokor akkor hozza sárga virágait, amikor lombját már elhullatta,
termését pedig a következő nyáron érleli. a levéltelen ágakon
különös látványt nyújtanak az aranyesőhöz hasonló, üde virágok./mti/

-.-

bb 4. hatféle tájékoztató kiadvány a műszaki irodalom tanulmá-
nyozásához

i áe/gg-lm fm

1963. november 9.

a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett országos
műszaki könyvtárban 180 000 kötetes könyvállomány 2500-féle
szakfolyóirat és több mint ötmillió szabadalmi leírás áll az
érdeklődők rendelkezésére. a hatalmas könyvtári és dokumentációs
anyagban nehéz lenne buvárkodni a tudományos dolgozók segítségével
nékül, s ezért hatféle állandó kiadvánnyal könnyítik az el-
igazodást.
/folyt.köv./

-1-

W

bb 4. /hatféle tájékoztató...1.folyt./-Lm

a havonta megjelenő „műszaki lapszemle”, 13 változatban készül, és ismerteti a legfontosabb műszaki témakörök legfrissebb irodalmát. a kiadvány rendszeresen referál a külföldi műszaki folyóiratok anyagáról, így az eredeti idegennyelvű leírást többnyire nem is szükséges külön elolvasni. - az ugyancsak havonta megjelenő „műszaki információ”, négy tárgykörben, tíz-tíz legújabb és legjelentősebb tanulmány tömörített fordítását adja közre. - a „műszaki gazdasági tájékoztató”, részletes áttekintést ad a külföldi szakfolyóiratokban megjelenő tanulmányokról. - a „témadokumentációs kiadványok”, időnként egy-egy meghatározott témakör teljes irodalmának bibliográfiáját ismertetik. - „a tudomány és technika ujdonságai”, című, kéthavonként megjelenő füzet a magyar nyelven hozzáférhető, legújabb műszaki eredményeket ismertető irodalomról ad bibliográfiát, különösen a szakmunkás-képzésben és továbbképzésben résztvevőknek nyújt ezzel segítséget.

ujdonság a „tudomány és technika történetéből”, című sorozat, amely egy-egy iparág rövid történetének leírásával együtt közli az arra vonatkozó irodalmat./mti/

..-

bb 5. milliókat ért az őszi napsütés bács megyében

vid j-Lm ká

1963. november 9.

a meteorológiai intézet kecskeméti agrometeorológiai obszervatóriumának időjárási mérlege szerint a csapadékos szeptember után október hónap a sokévi átlagnál szárazabb, napsütésben pedig rendkívül gazdag volt. a szokottnál 31 órával sütött tovább a nap. a megye szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermelő vidékein kitűnően hasznosult a bőséges napsütés. az előző esős hónap hatására felfrissültek a növények, s néhány hét alatt sokat javult a termések minősége. az almánál főleg a színeződés, a szőlőnél pedig a cukorfok-felhalmozódásnál értékesült a napfény. a nagy kiterjedésű kalocsai fűszerpaprika-földeken a meleg és fény hatására a második, illetve a harmadik termés is szép pirosra színeződött. a szakemberek véleménye szerint a „többlet-napfény”, többmillió forint értékű minőségi javulást eredményezett a kész terményeknél bács megyében./mti/

..-

- 2 -

bb 2. gyümölcsöző kapcsolatok a magyar és külföldi egyetemek, főiskolák között - újabb együttműködési megállapodások

i vt/gg szb zs

1963. november 9.

a magyar és külföldi egyetemek, főiskolák között egyre több megállapodás jön létre az együttműködésnek, a közös munkálkodásnak érdekében. miskolci nehézipari műszaki egyetem például már három külföldi társintézménnyel - a freiburgi, a magdeburgi és a krakkói egyetemmel - kötött szerződést a professzori kar tagjainak és a diákok egy-egy csoportjának rendszeres cseréjére. az ötvös Loránd tudományegyetem a bukaresti és a líepei egyetemmel tart szoros baráti kapcsolatot. a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem többek között a lublini curie-sklodowska tudományegyetemmel és a jasi-i tudományegyetemmel írt alá megállapodást tapasztalatcserére, együttműködésre.

a közelmúltban írták alá a gödöllői és a varsói agrártudományi egyetem szerződését, amelynek értelmében a két felsőoktatási intézmény a cserelátogatásokon kívül megtárgyalja és egyeztetési kutatói terveit. a prágai közgazdasági főiskola és a budapesti marx károly közgazdaságtudományi egyetem vezetői időről-időre megküldik egymásnak a különböző tanszékek kutatói témaanyagát, sőt egy-egy nemzetközi érdeklődésre számotartó probléma-körben közös vitákat is rendeznek. a szegedi tanárképző főiskola és az uzsgorodi tudományegyetem közötti barátsági megállapodásban azt is rögzítették, hogy a következő két évben egyhónapos időtartamra előadókat cserélnek: a szegedi főiskola az uzsgorodi orosz nyelv- és irodalomtanszék előadóit fogadja, az uzsgorodi egyetemen viszont a szegedi tanintézet irodalmi és nyelvészeti oktatói tartanak előadásokat.

az oktató-nevelő és tudományos kutatómunkát nagyban segítő együttműködési szerződést kötött a budapesti kertészeti és szőlészeti főiskola a plovdivi mezőgazdasági főiskolával, a szegedi józsef attila tudományegyetem pedig a szófiai tudományegyetem jogi karával. a megegyezés szerint az intézmények a tanterveken, tankönyveken és jegyzeteken kívül megküldik egymásnak a legújabb tudományos dolgozatokat, s közösen vitatják meg a kutatási programterveket is. a budapesti iparművészeti főiskola és a leningrádi hasonló intézmény közötti szerződés szerint kölcsönösen eljuttatják egymáshoz a végző hallgatók legsikerültebb diplomamunkáit is. /mti/

..-

- 3 -

bb 6. 15 millió forint megtakarítás - a lakóházak társadalmi gondozásából

i hi/lk/m/zs

1963. november 9.

a kerületek lakossága egyre nagyobb számban vesz részt a lakóházak társadalmi gondozásában, az épületek karbantartásában, az idén háromnegyed év alatt mintegy 15 millió forint értékű munkát végeztek el a lakók a házkezelőségekkel kötött társadalmi szerződések alapján.

a 19. kerületi házkezelési szervek mintegy 1300 olyan szerződést tartanak számon, amelyben a lakosság alkalmi jellegű, vagy egész évre szóló társadalmi munkát vállalt. a társadalmi tatarozók foglalkoztatása jó szervezést követel: a házkezelőségek az önként jelentkező lakókat olyan munkákra irányítják, ahol nincs szükség különösebb szakképzettségre, s ahol a leginkább kell a segítség. a helyes munkaerőgazdálkodás, eredménye, hogy háromnegyed év alatt körülbelül 700.000 forint értékű társadalmi munkával gyorsította meg a lakosság az épületek külső-belső tatarozását.

zuglóban több mint 30 olyan épületet tartanak nyilván, ahol a lakóbizottságok, illetve a bérlők már az egyszerűbb házkezelőségi teendőket is ellátják. a lakóházak felújításában, karbantartásában eddig csaknem kétezer helybeli lakos segédkezett. munkájuk értéke meghaladja a félmillió forintot, s körülbelül ugyanilyen összegre becsülik a társadalmi uton felhasznált, illetve feldolgozott anyagok értékét.

óbudán is évről-évre többen vesznek részt családi otthonuk, lakóépületük társadalmi gondozásában. az idén mintegy kétezer ajánlották fel, hogy elvégzik az épületeken belül adódó kisebb javításokat, az ajtókat, ablakok festését, vagy részt vesznek az épületek külső-belső tatarozásában. a kerület lakossága eddig több mint egymillió forint értékű társadalmi hozzájárulással segítette elő az idei lakóházfelújítási program végrehajtását.

a 7. kerületben az építőipari dolgozókhöz hasonlóan a társadalmi segítők is addig folytatják a munkát, amíg az enyhébb időjárás enged. erre az évre 2,5 millió forint értékű segítséget ajánlott fel a lakosság, s ezt a vállalat már teljesítette. különösen szép eredményeket értek el a 7/4-es számú házkezelőség körzetében, ahol a 400 társadalmi részvevő mindegyike körülbelül ezer forint értékű munkát végzett. /mti/

8.15/-n

-4-

bb 7. Ányos László-émlékkiállítás mohácsi

i vid/fm/m/fm

1963. november 9.

a mohácsi bartók béla járási művelődési ház december 13-án emlékünnepeket rendez Ányos László, a népszerű dalköltő halálának 25. évfordulója alkalmából. hangversenyen csendülnek fel Ányos legszebb dalai, a művelődési ház egyik klubhelyiségében pedig kiállítás nyílik a népköltő életével és munkásságával kapcsolatos dokumentumokból, emlékekből. /mti/

bb 8. fiatal értelmiségiek klubja orosházi

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 9.

az orosházi petőfi művelődési otthonban pénteken a város fiatal pedagógusai, műszaki szakemberei számára megnyitották a fiatal értelmiségiek klubját. megalakult a klubtanács is, amely a városi kizs-bizottsággal közösen dolgozza ki a klub programját. a tervek szerint politikai, művészeti, szakmai vitákat, továbbképző előadásokat rendeznek. /mti/

bb 12. versenyben 900 kukorica-csőtörőgép és kombájn

i cs/j/m/ká

1963. november 9.

az állami gazdaságok kukoricatermő területeinek több mint egyharmadáról az idén gépek takarítják be a termést. a legutóbbi jelentések szerint néhány nap múlva a még töretlen 8-10 százalékos területről is górékba, magtárakba kerül a kukorica. jelenleg több mint 900 csőtörőgép, illetve kombájn dolgozik a kukorica-táblákon. a betakarító brigádok között minden eddiginél szélesebb körű verseny indult a termés gyors és veszteségmentes betakarításáért. a kombájosok versenyében Kovács Lajos, a kaposvári állami gazdaság dolgozója az első, aki több mint 47 vagonnyi kukoricát adott át eddig a gépe alól, a második és a harmadik helyet Lovász József, a hőgyési állami gazdaság és Tóth Ferenc, a néki állami gazdaság kombájnosa tartja a 45, illetve 44 vagonos teljesítményével. a kb-2-es csőtörő gépek kezelői közül vadi György, a szarvasi állami gazdaság dolgozója az első, aki november 7-ig teljesítményével a 85 vagon is túlhaladta. /mti/

8.20/-n

-5-

bb 9. mégsem kihűlt, halott égítést a hold? - a holdbéli vulkán-
kitörés megfigyelésének jelentősége

i tz/lk/m/vg

1963. november 9.

néhány évvel ezelőtt nagy vitát váltott ki a tudományos világ-
ban az a bejelentés, hogy kozirev és jezerszkij szovjet csillag-
ászok vulkánkitörést figyeltek meg a hold alphonus kráterében.
ez a közlés ugyanis semmiképpen sem látszott összeegyeztethető-
nek azzal a klasszikus felfogással, hogy a hold saját hővel nem
rendelkezik.

most azután híre érkezett, hogy az amerikai Lowell egyete-
men egy 24 hüvelykes tükrös távcsővel 20 percen belül három
hatalmas - 3,2 kilométer átmérőjű - vulkánkitörésnek látszó je-
lenséget észlelt a hold északnyugati negyedében, az aristarchos
kráter környezetében.

ez a kráter - amint hédervári péter, a nemzetközi holdszövet-
ség tagja elmondotta - a hold-felszín egyik nagy mélyedésében
foglal helyet és, ami különleges érdekessége, a tőlünk látható
hold-tányér legfényesebb pontja, valamilyen halvány derengés
ezen a tájon néha még olyankor is látható, amikor holdfogyat-
kozások ezt a területet a föld árnyéka teljes sötétségbe bur-
kolja.

a mostani megfigyelés elsősorban azért nagyon érdekes, mert
a hold belső hőmérsékletének szintén sokat vitatott kérdésével
függ össze, hiszen a tüzhányó-kitörés alapvető feltétele az égi-
test belsejében uralkodó magas hőmérséklet. ilyen vonatkozásban
mindaddig csak elméleti feltételezések voltak, mivel ugyanis a
hold anyaga - átlagsűrűségéből következtethetően - azonos lehet
a föld-köpeny felső részének és a külső kéregnek az anyagával,
felmerült az a gondolat, hogy a hold kőzetei szintén tartalmaz-
hatnak radioaktív anyagokat. macdonald amerikai geofizikus már
ki is számította, hogy ilyen alapon a radioaktív hőtermelés kö-
vetkeztében a hőmérséklet a hold középpontjában 2000 foknál
magasabb is lehet, sőt még az 50 kilométeres mélységben is elér-
heti az 500 celsius fokot. ezt a számítást később szovjet rész-
ről is megerősítették. ezen a hőmérsékleten pedig a kőzeteknek
valóban olvadt állapotban kell lenniök, s ilyen körülmények
között kész alapanyagául szolgálhatnak a tüzhányó-kitörésnek.

alighanem végleg fel kell tehát adni azt a régi feltevést,
hogy a hold, ha egy ideig egyáltalán meg is őrzött valamit
az örökségben kapott eredeti hőkészletéből, azt már régen
szétsugározta, és jelenleg mint teljesen kihűlt, halott égítést
kering „gazdája,, a föld körül. /mti/

...

-6-

8.26/-n

bb 10. az idén 60 különleges cementszállító kocsit kapott az épít-
őipar

i sb/tr/m/vg

1963. november 9.

az építésügyi minisztérium új szállítóeszközökkel korszerű-
síti az építőipar cementellátását. tartályokkal ellátott gép-
kocsikon, tehát papirzsák nélkül, mint ömlesztett árut szállít-
ják a cementet a nagy építkezésekre. az idén 60 különleges ce-
mentfuvarozó tartálykocsit kapott az építőipar. így az év végéig
összesen 430.000 tonna kötőanyagot továbbítanak a munkahelyekre
papirzsák nélkül. ezzel csaknem 20 millió forint értékű csomago-
lóanyagot takarítanak meg. az ömlesztett cement szállításának
kiszélesítésével azonban az ötéves terv utolsó évében már mintegy
40 millió forintra növelik a megtakarítást. /mti/

...

bb 11. új üzemmóddal évi tömillo forint megtakarítás

vid/te/m/ki

1963. november 9.

a miskolci mezőgazdasági gépjavitó vállalat új üzemmóddal,
edző- és hőkezelő műhellyel bővült. a több mint 30 ezer négyzet-
méter alapterületű műhelycsarnok már elkészült, s abban már az
idén három olaj-, illetve földgáztűzelésű edző-hőkezelő kemence
kezd meg az üzemelést. a jövő évben annyira növelik a kemence-
parkot, hogy a vállalat minden gyártmányát hőkezelhetik.
jelenleg ugyanis külső vállalatok végzik ezt a gyártmányok minő-
ségének szempontjából fontos munkát. az új üzemmóddal megszűnik
a jelenlegi tetemes szállítási költség, folyamatosabb, gyorsabb
lesz a termelés és a számítások szerint évente mintegy ötmillió
forintot takaríthatnak meg. /mmti/

...

bb 13. megkezdődött a fácán- és a nyulvadászat, selejtezik a
szarvasbikákat

i cs/j/m/ká

1963. november 9.

október második vasárnapján országsszerte megkezdődtek a
fácán-, a hónap végén pedig a nyulvadászatok is. a szokatlá-
nul enyhe idő miatt még csak „konyhára,, lövik az apróvadat.
az igazi vadászatokat a fagyos időkre halasztják, hogy a piacra,
illetve exportra szánt zsákmány szállítás közben be ne fülledjen.

a téli vadászatok várható esélyeiről szólva az országos erdő-
szeti főigazgatóság vadászati osztályán közölték, hogy a fácán-
állomány fejlődése általában kielégítő volt.

/folyt.köv./

8.45/-n

-7-

bb 13. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

a nyúl ideai szaporulata ugyancsak sokat pótolta az elmúlt nagy tél és a koratavaszi fagyok okozta veszteségekből, és a jelenlegi állomány nem sokkal gyengébb a múltévinél. a fogolysűrűség - egyes déli területek kivételével - kisebb a tavalyinál, ezért ez a hasznos vadmadárfaj most még fokozott védelemre szorul. általános tapasztalat, hogy a téli vadetetés jól megszervező vadgazdaságok és vadásztársaságok területén az apróvadállomány gyorsan regenerálódott, az etetést elhanyagolókat viszont jóval gyéresebb területekre számíthatnak.

az erdős vidékeken megkezdtek a szarvasbikák selejtező vadászát, amelyre nagyszámban érkeztek külföldi vadászok is. a vaddisznót egész évben lőtték, hogy akadályozzák a mezőgazdaságnak sok kárt okozó duvad nemkívánatos mértékű elszaporodását, a híressé vált vaddisznóhajtsókra azonban majd csak a tél beköszöntével kerül sor. /mti/

...-

bb 14. telettetési szemle szolnok megyében

vid/j/m/ká

1963. november 9.

szolnok megye termelőszövetkezeteiben megkezdődött a telettetési szemle. a tanácsok, tudományos intézmények, a tsz-ek legjobb szakemberei megvizsgálják, hol mennyi takarmányra van szükség a gazdaságokban, s milyen takarmányozási technológiát alkalmaznak. körutat tesznek a határban, megnézik, betakarították-e minden etetésre alkalmas takarmányt, hogyan használták ki a lehetőségeket. minden közös gazdaságnak javasolják, hogy vezessenek be takarékosági rendszabályokat, hónapokra ütemezzék be, hogy az állatállománynak mennyi szén-, illetve abrak-takarmányra van szüksége. a szakemberek november közepéig 173 termelőszövetkezetben készítik el a telettetési „menetrendet”. /mti/

...-

bb 15. szarmata- és avarkori leletek a nyugati főcsatorna építésénél

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 9.

a nyugati főcsatorna építésénél kálvinháza és bányai tanya mellett szarmata- és avarkori település és temetkezés nyomaira bukkantak. többek között ezüst- és gyöngyfülbevalókat, díszes csont-tűtartókat, cserépedényeket és csontmaradványokat találtak. a leleteket a tiszavasvári múzeumban helyezték el. /mti/

...-

8.58/-n

-8-

mo

bb 16. 700.000 forintot szavaztak meg községfejlesztésre a mohácsi járás termelőszövetkezetei

vid fm/tné vm fm

1963. november 9.

a mohácsi járásban befejezték az 1964. évi községfejlesztési tervek pénzügyi előkészítését. családonként az ideai 136 forinttal szemben átlagosan 200 forintot juttatnak majd erre a célra, ami mutatója a falusi lakosság évről-évre emelkedő jövedelmének is. a termelőszövetkezetek gazdasági erősödését tanúsítja, hogy az eddigi legmagasabb összeggel, 700.000 forinttal járulnak hozzá az 1964 évi községfejlesztési tervek megvalósításához. a dunaszekcsői és a somberek termelőszövetkezetek 100.000-100.000 forintot szavaztak meg községfejlesztési célokra, a majsi termelőszövetkezet pedig már át is utalta a tanácsnak azt a 60.000 forintot, amelyből ut és hid épül a faluban. a borjádi közös gazdaság klubot épít és rendez be a községben. /mti/

...-

bb 17. kevesebb „sáros falu”, vas megyében

vid fm/tné vm fm

1963. november 9.

jövőre újabb vas megyei községek nevei szabadulnak meg a „sáros” jelzéstől. 52.000 folyóméter új járda épül a községfejlesztési alapról és társadalmi munkával. nem költenek pénzt a szükséges építőanyagok jó részére sem: a legtöbb helyen a lakosok a közeli kavics- és kőbányákban maguk termelik ki az anyagot.

megjavítják a termelőszövetkezeti majorokhoz vezető utakat is. az 1964 évi községfejlesztési programban 34 major utjának rendezése szerepel. /mti/

...-

bb 20. mohácson tartott ülést a baranya megyei idegenforgalmi bizottság

vid te vm ki

1963. november 9.

a baranya megyei idegenforgalmi bizottság eddig végzett munkáját, jövőbeni feladatait vitatta meg pénteken mohácson tartott ülésén, amelyen részt vett dr. timár mátyás pénzügyminiszter, palkó sándor, a baranya megyei tanács elnöke és dr. lantos györgy, az őt képviselője. f. tóth béla, a baranya megyei idegenforgalmi bizottság titkára az 1958 óta végzett munkát ismertette, majd bejelentette, hogy az üdülőhelyek módszeres továbbfejlesztésére a halb 20 éves távlati tervet dolgozott ki és jelenleg már ennek alapján végzik a munkákat. /folyt.köv./

9.00/-n

-9-

mo

/bb 20. mohácson.....1.folyt./vm

ezután került sor a tisztikar megválasztására. elnökké dr. ti-
már mátyás pénzügyminisztert, alelnökké palkó sándort, a baranya
megyei tanács elnökét és kőrösi tajost, a pácsi városi tanács
vb. elnökét, titkárrá f.tóth bélát választották./mti/

- . -

bb 18. szalagon a „csupaszem,, - megkezdődött az at 550-es televízió
próbasorozatának gyártása

i kf/kf vm/vg

1963. november 9.

az orionban már az új feladatra, a mikrohullámu berendezések
gyártására készülődnek, s egyre több műhelyt rendeznek át erre a
célra. ezenkívül természetesen még a régi „kedvencsel,, a televi-
zióval is foglalkoznak, egyelőre még nem is mellékesen. a gyár népes
televízió családja most újabb típussal gazdagodott, amely lehet, hogy
az utolsó lesz az üzem életében, de mindenképpen a legsikerültebb.

a készüléket a budapesti nemzetközi vásáron állították ki
először, ahol különdíjjal jutalmazták. a közönség találóan „csupa-
szemnek,, keresztelte el. az at 550-es típusu televízió szögletes
óriás 59 centiméteres képcsövét ugynevezett maszk, előlap nélkül
építették be. hivatalosan a középkategóriájú készülékek közé sorol-
ják, de „tudása,, eléri a nagyteljesítményűekét is. ugynevezett
uhf szerelvénye alkalmassá teszi második műsor vételére is.

az at 550-es az üzem legmodernebb készüléke. fejlesztői nem-
csak a konstrukcióval, hanem a gyártás előkészítésével is példa
nélküli eredményt értek el. az új típusu televízió próbasorozatát
ugyanis a múlt hónapban szinte percnyi pontossággal, az előírt napon
megkezdték, s egy-egy televízió is a terv szerint került le a szalag-
ról. a próbagyártásnál jelentkező apró hibákat már az első darabok-
nál megszüntették. az első ötvenes próbasorozat tapasztalatai ked-
vezőek, a szakemberek szerint a tömeggyártás zökkenőmentesen kez-
dőzhet. a készülék biztonságos működéséhez szükséges 500 órás
üzemelés - amikor egyfolytában áram alatt van a televízió - semmi-
féle hibát nem hozott felszínre. ennek ellenére az első készüléke-
ket még egyszer tüzetesen átvizsgálják s elkészítik a nyugati - a
ccir - szabvány szerinti változat 50 darabos próbasorozatát.

az at 550-es televízió sorozatgyártására a jövő év elején
kerül sor. az első félévben kétezret, a másodikban már tízezret
készít az orion./mti/

- . -

9.08/-n

-10-

Mrey

bb 19. a Lágymányosi lakótelep építői az év végéig 108 lakással
teljesítik túl ideai átadási tervüket

i sb/lk/m/vg

1963. november 9.

az építőipart hátráltató sokféle nehézség miatt mintegy két-
ezer lakást az idén már nem tudnak átadni az évi vállalatok, csak
egy-két hónappal később, a jövő év elején. a Lágymányosi lakó-
telepen azonban a 43-as építőipari vállalat és a budapesti szak-
ipari vállalat dolgozói nemcsak az ideai tervben előírt új ottho-
nokokat adják át, hanem az előírányszaton felül 108 lakás építé-
sét fejezik be az év végéig, hogy csökkentsék az építőipar adós-
ságát. az idén már több mint 800 lakást adtak át és a terven fe-
lül vállalt otthonokkal együtt már csak 257 maradt hátra decem-
ber végéig. ezekben a lakásokban is megkezdtek már az utol-
só simogtatásokat, a szakipari munkákat, a festés, a padlóburko-
lás és a mázolás azonban a lassu száradás miatt még sokáig el-
húzódna, de az építők most soron kívül bekapcsolják a fűtést
ezekben az épületekben, így mégis teljesíthetik felajánlásukat.

Lágymányoson most már befejezéshez közeledik az egész város-
rész építése. megkezdtek az utolsó öt lakóház 540 lakásának
munkálatait. a téltre készítik elő ezeket az épületeket és három
ház máris tető alá került. a jövő évben valamennyi lakásba be-
költözhetnek a lakók, s az építők átadják a városrész szociális
épületeit, a száz személyes óvodát, a 16 tantermes iskolát és a
60 férőhelyes bölcsődét is. /mti/

- . -

bb 21. sikeres kísérletek a szudáni fű szalmájával a cellulózipar-
ban

vid/j/m/ká

1963. november 9.

a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet és a papir-
ipari kutató intézet közös kísérletekkel keresi a cellulózipar
új nyersanyagát. erre a célra a szudáni fű szalmája a buza-
szalmával azonos értékűnek bizonyult. a buzaszalmával megegye-
ző technológiai eljárással dolgozható fel, ugyanakkor holdan-
ként körülbelül 80 százalékkal több cellulóz állítható elő
belőle.

a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben megkezdőd-
tek a további nemesítő munkák nagyobb cellulóz tartalmu szudáni
fű előállítására. /mti/

- . -

9.44/-n

-11-

Mrey

bb 22. megkezdődött az őszi fásítás - 11 millió facsemetét ültetnek el szolnok megyében

vid j vm ká

1963. november 9.

szolnok megyében, az ország fában legszegényebb vidékén megkezdődött az őszi fásítás. 820 hektáron 11 millió facsemetét és suhángot ültetnek el. a legnagyobb területen a termelőszövetkezetek fásítanak: mezővédő erdősávokat, a majorok körül pedig ligeteket hoznak létre. a kisujszállási és a mezőturi közös gazdaságok a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan szikes területeken telepítenek új erdőket. a megyében jelenleg az erdőgazdaság szakembereinek irányításával 400 munkás dolgozik az erdőtelepítésen, a hónap közepétől kezdve pedig bekapcsolódnak a munkába a kiszések és az uttörők is./mti/

- . -

bb 23. új üzemi könyvtárak a diósgyőri kohászati művekben

vid fm/tné vm

1963. november 9.

tíz új üzemi könyvtárral bővítik egy éven belül a Lenin kohászati művekben a könyvkölcsönzési lehetőséget. ezzel a bartók béla művelődési ház 45.000 kötetes könyvvállományát a központi szabadpolcos rendszerű kölcsönzéssel, valamint a már működő letéti könyvtárakkal együtt mintegy harminc helyen vehetik majd igénybe a dolgozók./mti/

- . -

bb 24. november 14-15-én dunaujvárosban tanácskozik a történelmi társulat keletdunántuli csoportja

vid fm/tné vm fm

1963. november 9.

a magyar történelmi társulat keletdunántuli csoportja november 14-15-én dunaujvárosban tartja ülését. a kétnapos tanácskozáson a legújabbkori történelem anyagát elemzi mintegy 120 szakember./mti/

- . -

bb 27. kanadai exporra nyolcvan változatban készít ólomkristály ivókészleteket a parádsasvári üvegyár

vid te vm ki

1963. november 9.

a parádsasvári üvegyár idei tervének mintegy 40 százaléka ólomkristály, amelyet kanadába exportálnak. jelenleg tizenkétféle nagyságban, mintegy 80 változatban készítenek - a vásárló cég igényei szerint - ólomkristály ivókészleteket.

/folyt.köv./

9.47/-n

-12-

me

/bb 27. kanadai.....1.folyt./vm

az idén nagy sikert arattak a gyár egyéb termékei is, így például a szivalaku és a hattyualaku hamutartók, amelyekből nagy mennyiséget szállítottak a tengeren túlra. a gyár dolgozói a napokban kezdték meg kétdecis poharakból és literes palackból álló, izléses kivitelű, modernvonalú szörpöskészlet gyártását./mti/

- . -

bb 25. új ipartelep helyét jelölték ki nagykanizsán - az új gyár első egységében ötszáz munkással a jövő évben megkezdik a termelést

vid te vm ki

1963. november 9.

a vidéki ipartelepítési programnak megfelelően a következő években több üzemet létesítenek zala megyében. a tervek szerint zalaegerszegen a ganz-mávag, nagykanizsán pedig az egyesült izzó létesít nagyobb ipari üzemet.

az egyesült izzó szakembereinek jelenlétében a napokban ki-jelölték az új gyártelep végleges helyét, nagykanizsa északi részén. a terv szerint nagykanizsán fénycsövet, villanyegőt és televízió képcsövet gyártanak majd. a jövő év februárjában a zala megyei építőipari vállalat megkezdí a gyárépítést. az első üzemi épületekben már a jövő év harmadik negyedében megkezdődik a termelőmunka. az első szakaszban ötszáz munkást alkalmaznak, s ezek hetven százaléka nő lesz./mti/

- . -

bb 26. új campingeket készítenek elő a balaton-parton

vid te vm ki

1963. november 9.

a balaton partján már hozzáláttak új campingek kialakításához, a régi táborok korszerűsítéséhez, bővítéséhez. a balatonpart fokozatosan kialakuló új vikendtelepén, balatonakarattyán megkezdtek új elsőosztályu tábor kialakítását. a camping központi épületei már elkészültek és a jövő szezoniig fokozatosan kialakítják a táborhelyeket, valamint befejezik a közművesítést is. később új tábor építenek a nagyforgalmú kirándulóhelyen, badacsonyban is, s ezzel a turisták régi kívánságát teljesítik. balatonyörökön, a tópart egyik legszebb helyén a 700.000 forintos költséggel épülő új strand kialakításával megoldódik a táborozás problémája. ezt a szépfekvésű tábor főleg a magányra, nyugalomra vágyó külföldi turistáknak készítik elő. bővítik a balatonalmádi másodosztályu campinget és a tábor területén vízvezetékét helyeznek el. hasonló módon fejlesztik a kilián-telepi tábor és a tihanyi nemzetközi campingben is előkészítik a jövő tavasszal épülő 300 személyes társalgó helyét./mti/

- . -

9.51/-n

-13-

me

bb 29. háromezer művészeti, 1500 sport-, 1250 természettudományos szakkör az általános iskolákban - gyógynövénygyűjtők, térképészek, úrkutatók, idegenvezetők a kisdíjak között

i vt/gg/m/zs

1963. november 9.

az elmúlt hetekben ismét benépesültek az iskolai szakkörök, munkához láttak az általános iskolák ifjú ezermesterei, hogy a tanítási órákon kívül közelebbről is megismerkedjenek egy-egy szakterület alapjaival. a művelődésügyi minisztérium és a magyar úttörők szövetségének illetékesei elmondták, hogy a legutóbbi adatok szerint az iskolai szakkörök száma már meghaladja a 9500-at, a tagok száma pedig közel jár a 230.000-hez.

a gyermekek sokirányú érdeklődésére jellemző, hogy az iskolákban több mint hatvanféle szakkör működik. többségük - körülbelül 3000 - a művészetek különböző ágaival foglalkozik, 1500 sport-, 1250 természettudományos-, 1060 technikai, 400 irodalmi-, 360 mezőgazdasági, 200 nyelvész, 1600 pedig egyéb szakkör. ez utóbbi kategóriában szép számmal vannak fényképész, filmes, hirdető, szakács, erdész, gyógynövénygyűjtő, térképész, úrkutató, meteorológus és idegenvezető körök is.

a diákkollektívák tagjai a szakkörökben nemcsak kellemesen töltik el szabadidejüket egyrészt, hanem sok hasznos új ismeretet szereznek, s kezük alól nagy számban kerülnek ki értékes munkák is. az angyalföldi lehel utca 16 szám alatti általános iskola ezermester szakkörének tagjai például az iskola három osztálya számára készítettek izléeses, szép fogasokat. ezenkívül - fa-vázakból - 23 kis fektetőt is barkácsoltak, amelyeket az óvodásoknak ajándékoztak. a 9. kerület szamuely utca 4/c számú általános iskola fizikai szakkörének tagjai egyebek közt arra vállalkoztak, hogy rendszeresen átvizsgálják, ellenőrzik és megjavítják a kísérleti és szemléltető eszközöket. a 10., a 12., a 19., a 20. kerületi iskolák szakkörének ifjú mesterei a tanácsai bölcsődék, óvodák és napközik számára készítenek ötletes játékokat, berendezési tárgyakat, apró butorokat. jónéhány általános iskolai diákközösség összegyűjtötte, kötetbe foglalta a munkásmozgalom egy-egy kiemelkedő alakjának életéről, harcairól szóló dokumentumokat, adalékokat. a múlt megismerése mellett a budapesti és a vidéki szakkörök jelentős része most azt a feladatot tűzte maga elé, hogy - bekapcsolódva az „ut a jövőbe expedíció” elnevezésű akcióba - a tudomány, a technika fejlődésének távlatáival ismerkedik. /mti/

...

10.00/-n

-14-

MO

bb 28. televízió a halásztanyán

vid j vm ká

1963. november 9.

a duna partján, nem messze a magyar-jugoszláv országhatártól, festői környezetben áll a mohácsi halászi szövetség tanyája. a halászok itt pihennek meg a fárasztó vízi munka után, s ha erős haljárás van a dunán, gyakran egy hétig sem mehetnek haza. a szövetség a szociális-kulturális alap tetemes részét fordítja arra, hogy kulturált körülményeket teremtsen dolgozói számára a magányos halászházban. bevezették a villanyt és a telefont, majd rádió- és televíziókészüléket állítottak fel. a hosszú őszi estéken sok kellemes órát szerez a televízió a családjuktól távollevő embereknek. /mti/

...

bb 30. mintapéldány gyártó műhely létesül 1964-ben a székesfehérvári könnyűfémműben

vid te vm k1

1963. november 9.

az alumínium félkészgyártmányok minél szélesebbkörű elterjesztésére többmillió forintos beruházással, a jövő, évben mintapéldány gyártó műhelyt létesítenek a székesfehérvári könnyűfémműben. itt készítik majd kísérletezési célra az építőiparban, a járműiparban és a mezőgazdaságban felhasználásra kerülő alumínium félkészgyártmányok mintapéldányait. /mti/

...

bb 32. jövőre bányanyitás visontán - 1965-ben megkezdik a gyöngyösi erőmű építését

i szf/tm vm vg

1963. november 9.

a visontai külszíni szénbánya és a gyöngyösi erőmű létesítésének terve több mint hat évvel ezelőtt akkor merült fel, amikor a geológusok jelentős lignit-vagyont találtak a mátra hegységnek ezen a vidékén.

az első vizsgálatok után a külfejtéssel gazdaságosan kitermelhető szénvagyont 40 millió tonnára becsülték. ez, évi másfélmillió tonnás termelés esetén körülbelül 150 megawatt teljesítményű erőmű telepítésére adott lehetőséget. további földtani kutatások azonban a következő években újabb nagy lignit-vagyont mutattak ki. a külfejtés tervtanulmányának előkészítésével megbízott, a külfejtések tervezésében nagy gyakorlattal rendelkező ndk-beli pko konteintézet és a magyar geológusok szerint a visontai lignitvagyongy 110 millió tonna s ez indokolja, hogy évi 4 millió tonna kapacitású külszíni bányát és 600 megawatt teljesítőképességű erőművet tervezzenek. /folyt.köv./

10.10/-n

-15-

MO

/bb 32. jövőre.....1.folyt./vm

a nagyszabású elgondolást, amelynek együttes megvalósítását körülbelül 7 milliárd forinttal számítják kivitelezhetőnek, a gazdasági bizottság elfogadta és utasította a szénbányászatot, valamint a villamosenergia-ipart a beruházási program elkészítésére.

a műszaki és a gazdasági szempontból alaposan átgondolt és többszörösen megvitatott tervtanulmányok alapján a bányászati tervező intézet az év végéig kidolgozza a visontai külszíni bánya beruházási programját, amelyet a nehézipari minisztérium a jövő évben a kormány elé terjeszt. 1964-ben tehát a kormány jóváhagyása után a megvalósulás szakaszába lép a külszíni bánya és az erőmű beruházása. a bányanyitási előkészületek - elsősorban a bánya területének víztelenítési munkái - máris teljes erővel folynak, a terv szerint legkésőbb 1964 közepén hozzáfognak a bányanyitáshoz, 1965-ben pedig munkába állítják azokat a hatalmas méretű és teljesítményű különleges célgépeket, amelyeket az ndk szállít a meddőréteg betakarítására és a szén jövesztésére, a visontai külfejtés tökéletesen gépesített, korszerű külszíni szénbánya lesz. a szén és a meddőt áthelyezhető 1400-2500 milliméter hevederszélességű, folyamatos szállítóberendezéssel viszik ki a munkahelyekről, a meddőbetakarító, a szénjövesztő és a meddőhányógépek egyaránt vágányzat nélküli önjáró berendezések lesznek.

a nagy bányagépek munkába állításával egyidejűleg 1965 második felében megkezdődik a felvonulás az erőmű építéséhez. az anyagszállítások lebonyolítására ekkorra elkészül a vasút. a külfejtés 1968 utolsó negyedében indul meg, mert erre az időpontra készül el az erőmű első 100 megawattos gépegyisége, amelynek részére lignitet kell adnia a bányának. a teljes 600 megawattos kapacitás munkába állítását 1972-re tervezik./mti/

bb 31. megkezdtek a jövő évi műszaki fejlesztési tervek előkészítését az oroszországi bányákban

vid te vm ki

1963. november 9.

az oroszországi szénbányákban sikerrel teljesítik az ideai műszaki fejlesztési terveket és már megkezdtek a jövő évi hasonló tervek előkészítését is. jövőre ismét a gépesítés további növelése a fő cél. a gépek eredményes munkájához nélkülözhetetlen a korszerű biztosítás, ezért tovább kísérleteznek a korszerű biztosító eszközökkel. olyan hidraulikus önjáró berendezést akarnak alkalmazni, amely egyszerre száz méter hosszán biztosítja a frontot.

/folyt.köv./

10.17/-n

-16-

/bb 31. megkezdtek.....1.folyt./vm

oroszországon egyaránt kiváló eredményekkel alkalmazzák frontti művelésre az ajtay-féle f-5-ös és a lengyel maróhengeres kombájnokat. a maróhengeres gépeknél újfajta késekkel kísérleteznek alsótelepi frontokon, ahol az idén sikerült első ízben gépesítést alkalmazni. az f-5-ös gépekhez is új fejet szerkesztettek és új késeket alkalmaznak majd. a kombájnok jobb, célszerűbb kihasználására urh adó-vevőkkel szeretnék ellátni a gépkezelőket.

jövőre meg akarják oldani a tizenkilences aknai személyszállítást is. itt ugyanis Lenn a bányában 1.5 kilométert - ezen belül hatszáz métert meredeken felfelé - kell gyalogolniuk a bányászoknak. az az elképzelés, hogy itt gumiszalagos személyszállítópályát építsenek.

folytatják más tudományágak bevonásával a tudományos kísérleteket is. újabb méréseket végeznek a bányákban annak megállapítására, hogyan hat ki a bányaközetek különböző helyzete, mozgása, elválósa a termelésre./mti/

bb 33. érdekes baranyai kezdeményezés: a szövetkezet támogatásával felújítják a kiöregedett, direkt-termő háztáji szőlőket

vid j vm ká

1963. november 9.

baranya megyében mintegy 6000 holdnyi szőlőt művelnek háztáji gazdaságokban a termelőszövetkezeti tagok. ezeknek a szőlőknek jelentős része azonban direkttermő fajtákból áll, sok köztük az elhanyagolt kert és a kiöregedett tőke. a megyében elsőként az egerágyi gyöngyvirág tsz változtat ezen a helyzeten. jelenleg 40 holdnyi háztáji szőlő van a faluban, de tulajdonképpen 240 holdat foglal el, mert a közbeékelődött szántóföldeket nem tudják megfelelően hasznosítani. a 40 éve telepített szőlők 85 százaléka direkt-termő és olyan elhanyagoltak, gyengén termők, hogy sokan le sem szedik már a termést. az új háztáji szőlők helyét napsütötte, jó talajú területen jelölték ki. a forgatást megkezdtek és a terület egynegyedét a jövő tavasszal már be is telepítik. csakis jó minőségű csemege- és borszőlő-ültvényeket ültetnek majd el, s amint az új telepítésű tőkék termőre fordulnak, a régi háztáji szőlőket kiszántják, és helyükön nagyüzemi táblákat alakítanak ki.

az egerágyi gyöngyvirág tsz elnöke, fellinger józsef, aki tagja a pécsi járási tanácsnak, javasolta, hogy a járás többi községében is hasonlóképpen rendezzék a háztáji szőlőket. indítványát elfogadták és elnöklétével bizottság alakult a probléma megoldására./mti/

10.22/-n

-17-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 1.sz. hírünk /,, a pénzcserélő,..../ 1. bekezdésének 3.sorában a név helyesen:

tolnai lajos

/mti/

- . -

bb 34. kitüntetés

tné/m/sr

1963. november 9.

a népköztársaság elnöki tanácsa, pothornyik józsefnek, a nógrádi szénbányászati tröszt igazgatójának eredményes munkássága, valamint a munkásmozgalomban kifejtett tevékenysége elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál ott volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, sándor józsef, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője és jakab sándor, az mszmp nógrád megyei bizottsága első titkára. /mti/

- . -

11.41/-n

-18-

mti

bb 35. grafikai kiállítás a kulturális kapcsolatok intézetében

t tf/tm vm sr

1963. november 9.

érdekes kiállítás nyílt szombaton a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai bemutatótermében. 11 grafikusművész, balogh istván, darvas árpád, ernyei sándor, finta józsef, görög lajos, hegedüs istván, konecsni györgy, máté andrás, papp gábor, sinka mátyás, és szilvássy nándor alkotásait mutatják be. a tárlat színes anyagát kizárólag naptárak díszítésére készített grafikákból, mintegy 50 alkotásból állították össze.

a bemutatót papp gábor grafikusművész nyitotta meg. ,, a nap-tárgrafika,, kiállítás november 17-ig tekinthető meg./mti/

- . -

bb 38. megkezdte a hőszolgáltatást komló új távfűtőközpontja

vid te vm ki

1963. november 9.

a komlói erőmű első fűtőközpontja tiz éve működik. számos közintézmény, köztük a tanácsháza, a bányaközpont, a vágártanuló intézet, a munkásszálló és a művelődési ház kapja innen a meleget.

ez év elején újabb, a meglévőnél nagyobb teljesítményű fűtőközpont kialakítását kezdték meg, az erőmű régi kazánházi épületének felhasználásával. elsődleges célja a rövidesen termelésbe lépő zobák-akna ellátása melegvízzel. innen fűtik a négyezer személyes fürdőt, a többszobás orvosi rendelőt, az irodaházat, továbbá az akna szomszédságában emelt tiz, háromemeletes lakóházat. az új fűtőközpont szombaton megkezdte a hőszolgáltatást. ez egyúttal azt is jelenti, hogy néhány napi próba után sor kerül az ötemeletes zobáki fürdőépület üzembehelyezésére.

a fűtőközpont építésénél figyelembe vették a város növekvő igényeit. a későbbi évek során újabb középületeket, lakónegyedeket kapcsolnak a távfűtő hálózatba./mti/

- . -

13.27/-n

-19-

mti

bb 37. időjárásjelentés

tm/m/cz

1963. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti november 9-én, szombaton 13 órakor:

párás, idő, reggeli ködök

az azori szigetektől skandinávián át az ural hegység északi részéig délnyugatról északkelet felé ciklonok vannak sokfelé esős, szeles idő kíséretében. kelet-európa nagy részén a ciklonok előoldalán fújó élénk déli szél általános melegedést okoz. közép- és dél-európában, ahol pillanatnyilag csekély fejlettségű anticiklon helyezkedik el, felhős, csendes, ködre hajló és nagyjából az évszaknak megfelelő hőmérsékletű idő alakult ki. hazánkban tegnap gyors felhőátvonulások voltak, ennek megfelelően a napfénytartam-mérő műszerek 1-5 óra között váltakozó napsütést jegyeztek fel. a felhőzet alakja az őszi időszakban meglehetősen szokatlan, gomolyos jellegű volt. többhelyen zivatarfelhővé terebélyesedett és nyári esőket okozott. a zivatarok főként a duna-tisza közén csoportosultak, a legtöbb esőmennyiséget, 11, illetve 12 millimétert, kiskunfélegyházán, illetve makón mérték. baján zivatar idején jégeső is volt. a hőmérséklet tegnap napközben 12-16 fokig emelkedett. ma hajnalra általában 7-8 fokig hűlt le a levegő, azonban az északi hegyvidéken ennél 1-2 fokkal alacsonyabb, viszont a délnyugati határszélen valamivel magasabb minimum-hőmérsékleti értékek is előfordultak. a talajmenti légrétegekben szórványosan gyenge fagyok keletkeztek. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 11.3 fok volt, 4.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, nem változik.

várható időjárás vasárnap estig: párás, és kivált a reggeli órákban sokhelyen ködös idő, változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. napközben kissé élénkebb délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-16 fok között. a duna vízállása budapestnél ma reggel 149 centiméter. /mtl/

...

Ma

13.33/m

- 20 -

bb 36. az ország egyik legkorszerűbb mávaut telepét adták át szombaton tatabányán

vid te vm ki

1963. november 9.

tatabányán szombaton átadták az ország egyik legkorszerűbb mávaut telepét. a városban eddig télen-nyáron szabadban parkiroztak az autóbuszok, s a karbantartók mostoha körülmények között dolgoztak. az új létesítmény korszerű tárolóparkjában egyszerre 200 gépkocsi fér el. számos berendezéssel jelentősen könnyítik a karbantartók munkáját. rövidesen különleges mosóberendezést szerelnek fel. a kefékkel ellátott gépből a 24 atmoszféra nyomással kitóduló víz a gépkocsik alvázát is tökéletesen megtisztítja. a különleges berendezéssel a mosás és az olajozás mindössze néhány percet vesz majd igénybe.

az új mávaut telepen korszerű irodaházat is építenek, ezt azonban csak a tavasszal adják át. /mtl/

...

bb 39. átadta megbízólevelét az iráni császárság új magyarországi követe

t bc/tr/m/sr

1963. november 9.

dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szombaton fogadta massoud foroughi rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, az iráni császárság új magyarországi követét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, és gergely miklós a külügyminisztérium protokosztályának vezetője.

massoud foroughi követ megbízólevele átadásakor beszédet mondott, többek között hangsúlyozta:

- nagy örömmel tölt el, hogy országomat a művészetnek és a kultúrának olyan otthonában képviselhetem, amelyen magyarország, országaink hosszú idő óta jó kapcsolatokat tartanak fenn egymással, s örülünk, hogy az elmúlt években erősödtek ezek a baráti kapcsolatok.

/folyt.köv./

13.40/-n

- 21 -

Ma

/bb 39. átadta...1.folyt./vm

- a magyar népmeseegyüjtemény és különböző irodalmi művek kiadása perzsa nyelven alkalmat adott az iráni emberek számára, hogy megállapítsák a két nép közötti szellemi rokonvonalat, ha földrajzilag oly távol esnek is egymástól.

- a kiváló magyar tudós, telegdi professzor nemrég lezajlott iráni utazásakor honfitársaim nagyra értékelték azoknak a kutatásoknak jelentőségét, amelyeket magyar kulturális központok a perzsa történelmi és irodalmi ismeretek területén kifejtettek.

- másrésztől meglepéssel állapítottuk meg, hogy az iráni kereskedelmi küldöttség budapesti látogatása az elmúlt nyáron pozitív eredményekkel járt a két ország közötti árucseret forgalom jelentős emelkedésére.

- a múltban elért eredmények tudatában és a jövőben elérendő eredmények reményében azt az óhajomat fejezem ki, hogy excellenciád jóindulatu támogatásával, Magyarországon jól eleget tehetek annak a megtisztelő feladatnak, amelyre megbízatást kaptam, s hozzájárulhatok a két ország között oly szerencsésen meglevő baráti kötelékek szorosabbá tételéhez.

- engedje meg elnök ur, hogy tisztelettel kifejezésre juttassam mind excellenciád egészségére, mind pedig a magyar nép felvirágzására és boldogságára irányuló jókívánságaimat.

dobi istván az elnöki tanács elnöke válaszolt a követ beszédére. többek között elmondotta:

- jóleső érzés számomra, hogy excellenciád ezen ünnepélyes alkalommal meleg szavakkal méltatta a népeink közötti hagyományos, jó kapcsolatok jelentőségét, amelyek különösen az utóbbi időben - úgy vélem - népeink őszinte meglepésére örvedetesen fejlődnek. erre utal dr. a. alikhan gazdasági miniszter ur magyarországi látogatása, valamint a közelmúltban teheránban járt magyar gazdasági küldöttség igen szívélyes fogadtatása is. üdvözljük a két ország között kialakuló kulturális kapcsolatokat, amelyek új lehetőséget nyújtanak számunkra a gazdag és nagymultú iráni kultúra szélesebb és mélyebb megismerésére.

- örömmel tölt el, hogy excellenciád nemes küldetését népeink barátságának és az országaink közötti kapcsolatoknak elmélyítésére kívánja felhasználni. meggyőződésem, hogy az őszinte együttműködésre irányuló, kölcsönös törekvés megbízható alapul szolgálhat országaink gazdasági, kereskedelmi és kulturális kapcsolatainak további fejlesztéséhez. ez az együttműködés elősegíti a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése elvének egyre fokozódó érvényesülését.

/folyt.köv./

13.50/-n

-22-

MP

/bb 39. átadta.....2.folyt./vm

- megköszönöm a nekem és a magyar népnek kifejezett jókívánságait és azokat őszintén viszonzom. felelősségteljes küldetésében számíthat mind az elnöki tanács, mind a magam legőszintébb támogatására. fontos munkájához sok sikert, jó egészséget kívánok és melegen üdvözlöm önt körünkben.

a megbízólevél átadása után az elnöki tanács elnöke szívélyesen elbeszélgetett a követtel.

x x x

massoud foroughi követ megbízólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a hősi emlékművet./mti/

- . -

bb 40. felavatták ferenczy károly síremlékét

t di/hné/m/sr

1963. november 9.

szombaton a kerepesi temetőben felavatták ferenczy károly síremlékét, ferenczy béni kossuth-díjas kiváló művész alkotását. a kegyeletes ünnepségen, amelyet a hazafias népfront országos tanács és a fővárosi tanács rendezett, részt vett gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, valamint társadalmi életünk számos más vezető személyisége. ott volt a mester több hozzátartozója és sok tisztelője, valamint a mai magyar képzőművészet néhány kiválósága. ferenczy károly életművét bernáth auréli, kossuth-díjas érdemes művész méltatta, majd elhelyezték a síron a család, a hazafias népfront országos tanácsa, a művelődésügyi minisztérium, a fővárosi tanács, a magyar képzőművészek szövetsége, a nemzeti galéria és a képzőművészeti főiskola koszorúját. /mti/

- . -

bb 43. kettős szivárvány debrecen fölött

vid/j/m/ká

1963. november 9.

debrecenben és környékén szinte nyáriasan kellemes, meleg az idő. a ritka időjárás ritka természeti tüneményt is hozott: a hajnali eső után a kiderült égbolton kettős szivárvány jelent meg. a természeti tüneményt félórán át lehettek látni. novemberi szivárványra még az idős debreceniek sem emlékeznek. /mti/

- . -

14.10/-n

-23-

MP

bb 41. rekord a hibridüzemben - 500 mázsa helyett naponta 1200 mázsa hibridkukorica-vetőmagot fémzárolnak dalmandon

vid j vm ká

1963. november 9.

éjjel-nappal zognak a gépek a dalmandi állami gazdaság hibridüzemében, ahol 5670 holdon termesztett hibridkukorica termését készítik elő vetőmagnak, a feldolgozásban most országos rekordot értek el. dusnitz andor üzemvezető és balikó imre főgépész módszerbeli újításával, a gépek teljesítményének növelésével az előirányzott 500 mázsa helyett naponta 1200 mázsa kiváló minőségű hibridvetőmagot készítenek elő.

ebben az idényben 520 vagon vetőmag előállítását tervezték, de mivel veszteségmentesen takarították be a termést, ennél 100 vagonnal többre számítanak. a hét végén a 440. vagon hibridvetőmag került fémzárolva a zsákokba./mti/

- . -

bb 42. a baranyaiak „felfedezik„ az alföldet

vid j vm ká

1963. november 9.

a nagy őszi munkák végeztével baranyában sok szövetkezeti gazdag bucsut vesz néhány napra a falujától: ki országjárásra indul, ki üdülni megy. szombaton reggel 44 termelőség-szövetkezeti tag indult el pécsről országot látni. a hegyes-völgyes megye lakói főleg az alföldre és különösen a tanyavilágra kíváncsiak. a mostani háromnapos utat úgy szervezték meg, hogy budapest megtekintése után végigutazzák a duna-tisza közti síkságot. ellátogatnak kecskemétre és a környékbeli szőlővidékre, onnan szegedre mennek és baján vesznek bucsut az alföldtől. az egész utazás teljesen ingyenes, annak költségeit a termelőség-szövetkezeti tagok biztosítási és önszegélyező csoportja fedezi. az idén ez már a tizedik országjáró ki-rándulás, amelyen baranyai parasztemberek vesznek részt./mti/

- . -

bb 44. megnyitották redő ferenc és vörös rozália festőművész tár-latát

t tf vm hné sr

1963. november 9.

az ernst muzeumban szombaton megnyitották redő ferenc és vörös rozália festőművész gazdag anyagu közös tárlatát. a kiállító művészek munkásságát dr. vayer lajos, egyetemi tanár ismertette. a kiállítás december 1-ig tekinthető meg./mti/

- . -

14. 15/-n

-24-

me

bb 45. elutazott a moszkvai csajkovszkij zenekar

hné vm sr

1963. november 9.

kéthetes vendégszereplés után elutazott hazánkból a moszkvai konzervatórium csajkovszkij kamarazenekara. a vendég-művészek budapesten kívül nagy sikerrel szerepeltek szegeden, békéscsabán, sopronban, pápán és győrött./mti/

- . -

bb 46. szilvásy margit festőművész és szilvásy györgy kerámikus-művész kiállítása a derkovits teremben

t tf tm vm fm

1963. november 9.

szombaton megnyitották a derkovits gyula teremben a képcsarnok vállalat legújabb kiállítását, amelyet szilvásy margit festőművész és szilvásy györgy kerámikusművész alkotásaiból rendeztek. a megnyitó ünnepségen szentiványi lajos kossuth-díjas festőművész mondott beszédet és ismertette a tárlat anyagát. szilvásy margitnak ez a nyolcadik gyűjteményes kiállítása, 9 fiával most jelentkezik másod-izben közös tárlattal.

a kiállítást november 23-ig tartják nyitva./mti/

- . -

bb 49. szélesvásznú filmszínházat avattak mezőkovácsnázán

vid fm/tné vm fm

1963. november 9.

szombaton ünnepélyesen felavatták a békés megyei mezőkovács-háza község új szélesvásznú filmszínházat.

a csaknem két-és félmillió forintos költséggel épült, 350 személyt befogadó mozi korszerű akusztikai és vetítőberendezéssel látta el. békés megye 27. szélesvásznú filmszínházában elsőként a korzikai testvérek című filmet vetítették./mti/

- . -

14. 20/-n

-25-

me

bb 47. pestlőrincen megnyilt az ország első szövetkezeti szolgáltató kombinátja

t kf/kf/m/ki

1963. november 9.

pestlőrinc és kispeszt határában, számos nagy gyár környékén építette fel az okisz az ország első szolgáltató kombinátját, amelyben ruha,-cipő- és fodrász szalont rendeztek be. a modern üzlethelyiségekkel és műhelyekkel felszerelt kombinát bármelyik belvárosi üzlettel felveszi a versenyt. a divatszalonban méretre készítenek egyelőre női ruhát, kosztümöt - később férfiszabóság-gal is bővítik-, ezenkívül a kisebb nagyobb ruhaigazításokat, javításokat is elvégzik. a cipőszalon korszerűen gépesített műhelye elsősorban a gyorsjavításokra készült fel úgy, hogy a munkábemenet javításra leadott lábbeliket a műszak után már át is vehessék a dolgozók. a női fodrászat a kombinát legmozgalmasabb üzeme, ahol két műszakban - reggel 6-tól este 9 óráig - 200-250 nőt tudnak kicsinosítani. a fodrászatban kozmetikai szalon, manikűr és pedikűr szolgálat is működik. a kombinát 40 fős személyzete jelentős segítséget nyújt majd a 18. és a 19. kerület lakóinak, elsősorban a nőknek. a kombinát kiegészítéseként a szomszédságban december közepére megnyílik a ruhatisztító ktsz üzeme is, s így valóban egy helyen juthatnak hozzá a legfontosabb szolgáltatásokhoz a kerület nődolgozói.

az okisz vezetői elmondották, hogy budapesten a következő két évben még újabb 15 ilyen, vagy még nagyobb szolgáltató kombinátot hoznak létre budán és a pesti külső kerületekben. az új szolgáltató üzemeket már szücs, kötő, háztartási gépjavitó, folt-tisztító stb. tevékenységgel is bővítik.

az ország első szövetkezeti szolgáltató kombinátját szombaton délben erdős józsef, az okisz elnöke ünnepélyesen adta át rendeltetésének. a hétfőn üzembeálló létesítményt megtekintette szurdi istván, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, valamint a szomszédos kerületek tanácsainak vezetői. /mti/

...-

bb 48. „öreg vasasok,, találkozója győrrött

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 9.

győrrött szombaton régi szakszervezeti tagokat látott vendégül a vasas szakszervezet területi bizottsága. a megjelent 250 „öreg vasas,, fehér asztal mellett emlékezett az egykori harcokra. a wilhelm pieck vagon- és gépgyár művészeti csoportjának tagjai műsorral kedveskedtek a találkozó résztvevőinek. /mti/

14.36/-n

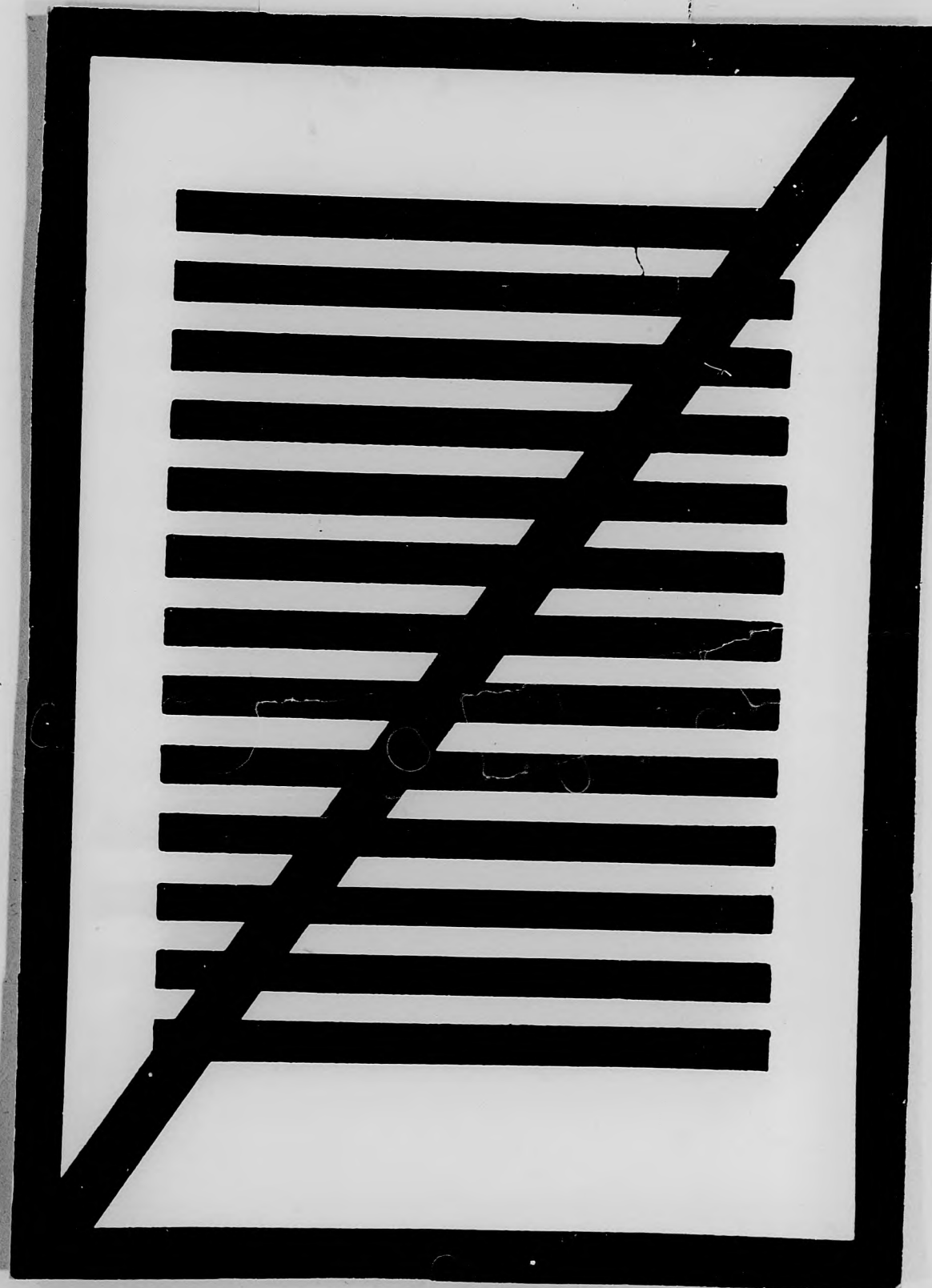
...-

14.50

-26-

me

F
Hévíz
nov. 9./27. nap



bb 51. /befejeződött ... 1. folyt./ m

- örömmel állapíthatjuk meg - mondta többek között -, hogy a kiállítás arról tanuskodik: ma már az amatőr képzőművészek körében is háttérbe szorult a dilettantizmus és a giccselés, az utoljára, 1960-ban rendezett országos bemutatón még voltak a fotonaturalizmus, a céltalan természetimitáció és a moderneskedés jegyében született alkotások, a mostani tárlaton ilyenek nem láthatók, a műkedvelő festők, szobrászok és grafikusok alkotásai színvonalukban mindjobban megközelítik a hivatásos művészek munkáit, szemléletükben általában már nincs is különbség, témaválasztásuk azonban még eléggé egyhangú.

a beszámolót élénk vita követte, többen kérték, hogy a kiállítást az ország más városaiban is mutassák be.

a kétnapos országos konferencia xantus gyula festőművészek, a képzőművészeti főiskola tanárának ,, a studiumtól a kompozícióig,, című előadásával ért véget. /mti/

...-

bb 52. tisztújító közgyűlés a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesületben - kiosztották a kruspér istván emlékérmeket

t tz/lk/m/ki

1963. november 9.

szombaton délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését a technika házában a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesület.

a közgyűlést kolos richárd egyetemi tanár, az egyesület elnöke nyitotta meg, majd dr. frigyos andor egyetemi tanár, főtitkár számolt be az egyesület működéséről és körvonalazta a jövő feladatait.

a beszámoló vitája után a közgyűlés megválasztotta az egyesület új elnökségét.

a tisztújító közgyűlés keretében osztották ki a kruspér istván emlékérmeket, az elmúlt három évben tudományos, irodalmi és társadalmi téren kifejtett kiemelkedő munkásságáért boromissza gyula kossuth-díjas osztályvezetőt, dr. frigyos andor egyetemi tanárt és orbán miklós tudományos kutatót az emlékérem 2. fokozatával tüntették ki, hajduska kurt főmérnök, heimesz jános igazgató és dr. tarnay kálmán tudományos kutató pedig az emlékérem 3. fokozatát kapta. /mti/

14.46/-n

...-

-28-

mp

bb 56. két hét múlva békekölcsön sorsolás

i kf/kf/m/ki

1963. november 9.

az országos takarékpénztár két hét múlva, november 25-én és 26-án budapesten, a nádor utcai művelődési termében rendezte a 2., a 3. és a 4. békekölcsön 1963. második félévi huzását, ami egyben az idei utolsó államkölcsön-sorsolás lesz.

a 2. békekölcsönből 143 000 kötvényre 28.2 millió forintot, a 3. békekölcsönből 200 000 kötvényre 51.5 millió forintot, a 4. békekölcsönből pedig 146 000 kötvényre 31.5 millió forintot sorsolnak ki nyereségy és törlesztés formájában. így az idei utolsó

államkölcsön huzáson a három békekölcsönből összesen 489 000 kötvényre 111.2 millió forint jut a szerencsés kötvénytulajdonosoknak. /mti/

...-

bb 57. négy évi szünet után ismét megrendezik a filmművészek szövetségének közgyűlését

k s/hné/m/fm

1963. november 9.

november 11-én az építők rózsza ferenc művelődési házában tartja közgyűlését a magyar filmművészek szövetsége, a filmművészek szövetsége legutóbb 1959-ben ült össze, az egész napos tanácskozáson a magyar filmművészet jelenlegi helyzetét vitatják meg. /mti/

...-

bb 58. winkler lajos emlékünnepe a nagykanizsai vegyipari technikumban

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 9.

a nagykanizsai winkler lajos vegyipari technikumban szombaton emlékünnepe rendeztek az iskola névadója, az analitikai kémia nagy magyar művelője születésének 100. évfordulója alkalmából. délelőtt az iskolában tudományos előadások hangzóttak el, majd megnyitották a winkler lajos-emlékkiállítást, a városi művelődési házában rendezett emlékünnepegen dr. szebellédy lászlóné, a vizgazdálkodási tudományos intézet főmérnöke, winkler lajos tanítványa mondott ünnepi beszédet. /mti/

...-

14.50/-n

-29-

mp

bb 55. ötezen a „hispania, hispania,, kiállításon

i di/tné vm sr

1963. november 9.

a „hispania-hispania,, spanyolország 1930-1963 című kiállítást eddig ötezen nézték meg. a nagyhatású gyűjtemény minden nap 10-19 óra között tekinthető meg a népköztársaság útja 12-ben, az okisz bemutatóteremben./mti/

- . -

bb 54. elutazott a jugoszláv szakszervezeti küldöttség

lmé vm sr

1963. november 9.

befejezte magyarországi látogatását a jugoszláv szakszervezetek szövetségének küldöttsége, amely a szot elnökségének meghívására tíz napot töltött hazánkban. a küldöttséget szombaton, elutazása előtt fogadta bekl sándor, a szot titkára./mti/

- . -

bb 53. művelődési központokká szervezik egerben a peremvárosi könyvtárakat - a városi tanács végrehajtóbizottságának ülése

vid fm/tné vm fm

1963. november 9.

az egri városi tanács végrehajtó bizottsága szombaton az oktató és népművelő munka tapasztalatairól tárgyalt. megállapították, hogy az elmúlt tanévben az előzőhöz viszonyítva növekedett az iskolák átlagos tanulmányi eredménye és lényegesen csökkent a bukások száma. a cigánytanulók is rendszeresen járnak iskolába és legtöbbjük eredményesen tanul. a felnőttek általános iskoláiba 395-en járnak. a felnőtt-oktatás fejlődését nagyban elősegítette, hogy a tanfolyamok egy részét üzemekben szervezték meg. a következő tanévben az eddiginél is sokrétűbben foglalkoztatják a gyerekeket. részükre nyilvános hangversenyeket adnak és a városi művelődési házban megszervezik a zeneóvodát.

az állami felnőttoktatáson kívül a télen különböző szakmai tanfolyamokat is indítanak, amelyeken elsősorban a korszerű szőlőművelésre oktatják az egri szövetkezeti gazdákat.

/folyt.köv./

15.04/a

- 30 -

Me

/bb 53. művelődési...1.folyt./vm

az olvasómozgalom szélesítése érdekében a város peremterületein több fiókkönyvtárat létesítenek. ezek a könyvtárak egyúttal kulturális központok is lesznek, ahol irodalmi délutánokat, műsoros esteket, könyvankétokat tartanak./mti/

- . -

bb 59. végetértek a heves megyei orvosnapok

vid fm/tné vm fm

1963. november 9.

szombaton egerben végetért a heves megyei orvosok háromnapos tudományos konferenciája. a megye kórházaiból összegyűlt szakorvosok kölcsönösen megismerkedtek egymás tudományos tapasztalataival és számos új gyógymóddal. a három napon összesen 50 előadás hangzott el bel-és ideggyógyászati, sebészeti és nőgyógyászati témákról.

szombaton a konferencián vette át dr. zoltán imre professzor, az orvostudományok doktora a budapesti orvostudományi egyetem dékánja a heves megyei kórház által alapított markhot ferenc-díjat, majd előadást tartott „a modern orvostudomány eredményeinek hatása a szülészetre és a nőgyógyászatra,, címmel./mti/

- . -

bb 60.egy évvel a tervezett határidő előtt átadták az alsózsolcai épületelemgyárat

vid te vm ki

1963. november 9.

alsózsolcán szombaton ünnepélyesen átadták rendeltetésének közép-európa egyik legkorszerűbb épületelemgyárat. az új létesítmény - amelyben a nehéz fizikai munkát teljesen gépesítették - a tervezők, a beruházók és a dolgozók jó együttműködése nyomán a tervezettnél egy évvel hamarabb épült fel. így a gyár már az idén jelentős mennyiségű fűdéspanellel, vasuti aljjal és villamos távvezeték tartó oszloppal segítheti elsősorban a borsodi építkezéseket. a különböző betonelemeket az üzem közelében bányászott kavicsból, a belapátfalváról szállított cementből és a borsodi üzemekben készített acélhuzalokból állítják elő.

az új gyár átadási ünnepségén megjelent traumann rezső építésügyi miniszter, kilián józsef, az építésügyi miniszter első helyettese és reszgi ferenc, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke.

/folyt.köv./

15.09/a

- 31 -

Me

/bb 60. egy évvel.....1.folyt./vm

ott voltak a miskolci járási pártbizottság és tanács képviselői, a testvérgyárak küldöttei, valamint az új létesítmény építői és szerelői.

trautmann rezső építésügyi miniszter ünnepi beszédében többek között elmondotta, hogy az alsózsolcai gyár építését 1960-tavasán kezdték meg. a munka során végrehajtott tervmódosítással elérték, hogy az új üzemben az eredetileg tervezettnél nagyobb mennyiségű épületelemet állíthassanak elő. így vált lehetővé, hogy - a határidő előtt egy esztendővel felépült gyárban - évente 400.000 helyett 675.000 négyzetméter födémpanelt, 300.000 helyett 485 vasuti aljat és 70.000 villanyoszlopot készíthetnek. ebből a mennyiségből nemcsak borsodba, hanem az ország más tájaira is szállíthatnak. a beszéd után a miniszter kitüntetésekkel adta át a termelésben kitűnt dolgozóknak, majd a megjelent vendégekkel együtt megtekintette az üzemelő gyárat./mti/

- . -

bb 61. leütötték és elrabolták a táskarádióját - a tetteseket a büntett után két órával elfogták

hmé vm sr

1963. november 9.

pénteken éjjel a harmadik kerület egyik néptelen részén a mocsaras dűlő és a gladiátor utca sarkán két fiatal suhanc leütötte komáromi imrét, az óbudai gázgyár 25 éves főraktárosát és elrabolták 1800 forint értékű táskarádióját. a súlyosan sérült ember miután magához tért, értesítette a rendőrséget. az elvetemült tetteseket a lakosság segítségével, két órával a bűncselekmény elkövetése után, elfogta a rendőrség. a házkutatásnál előkerült az elrejtett, bűncselekmény útján szerzett táskarádió is. a rablótámadók juhász sándor 19 éves segédmunkás és lövei péter 21 éves betanított munkás, budapesti lakosok ellen, előzetes letartóztatásba helyezés mellett bűnvádi eljárás indult./mti/

- . -

bb 64. dobi istván üdvözlőtávirata svédország királyához

k küm vn hén sr

1963. november 9.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, táviratban köszöntötte hatodik gusztáv adolfot, svédország uralkodóját, születésnapja alkalmából./mti/

- . -

15.20/a

- 32 -

Meg

bb. 62. a fővárosi autóbuszüzem közleménye

1963. november 9.

k/hbj/a/ki

a fővárosi autóbuszüzem közli, hogy november 11-én, hétfőn üzemkezdettől a 92/y járat kocsijait az alábbi utvonalon közlekedtetni: rákosszentmihály és árpád ut között azonos a jelenlegivel, onnan tovább: árpád ut - 18. utca - petőfikert végállomás. ugyancsak a fenti időponttól kezdődően: cinkotai gyógyszertár és rákoskereszturi elágazás között a reggeli és délutáni csúcsforgalomban két-két menetben munkanapokon gy/13 jelzéssel gyári járatot közlekedtet az alábbi utvonalon: szabadság ut - széchenyi ut - szabadság utja kerepesi ut - majd kereszturi uton át a 67-es járatával azonos.
/mti/

- . -

bb 63. befejezéshez közeledik a kongresszusi szezon

1 ms/gk-lm zs

1963. november 9.

az idei tudományos kongresszusok, tanácskozások sorozata ebben a hónapban fejeződik be. a jövő héten két különösen jelentős kongresszusra kerül sor. hétfőn, kedden a magyar tudományos akadémián rendezik az akadémia pszichológiai bizottsága és a magyar pszichológiai tudományos társaság az 1. magyar pszichológus nagygyűlést, amelynek középpontjában a szocialista ifjúság nevelésének pszichológiai problémái állnak. a tanácskozáson ezen kívül a magyar pszichológiai és pszichofiziológiai kutatások számos problémáját és eredményét vitatják meg. a hét másik kiemelkedő tudományos eseménye a 6. magyar onkológus kongresszus. a rákellenes küzdelem széles körét felölelő kongresszust sejtani szimpozium vezet be.

az orvostudományi összejuvetelek sorában még két érdekes tanácskozás szerepel a hó második felének programjában, a magyar hematológiai napok, továbbá az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete laboratóriumi szakcsoportjának háromnapos tudományos ülése.

a műszaki tudományok köréből két konferencia zárja az idei eseménysorozatot. a gépipari tudományos egyesület rendezésében a jövő héten galvánszimpozium lesz számos külföldi résztvevővel, 21-23-án pedig a fogaskerekek geometriájáról tanácskoznak magyar és külföldi szakemberek./mti/

- . -

16.10/a

- 33 - *PKA*

bb 65. felavatták lengyel gyulának, a magyar tanácsköztársaság pénzügyi népbiztosának emléktábláját

t hi/tm szb sr

1963. november 9.

Szombaton, a magyar nemzeti bank feldiszitett előcsarnokában bensőséges ünnepségen felavatták lengyel gyulának, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának, a tanácsköztársaság pénzügyi népbiztosának emléktábláját. az ünnepségen megjelent nógrádi sándor, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke; aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, hevesi gyula, a magyar tudományos akadémia alelnöke, dr. sik endre nyugalmazott külügyminiszter, szerényi sándor, a pártfőiskola igazgatója, az mszmp központi bizottságának tagjai, résztvett az emléktábla avatásán lengyel gyula felesége és leánya is.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében szerényi sándor emlékezett a forradalmár lengyel gyulára, a magyar tanácsköztársaság kimagasló tudású közgazdasági vezetőjére.

- az elnyomó és kizsákmányoló tökéletes társadalom lényegének felismerése után, a haladó eszméket és igazságérzetét követve lengyel gyula már fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalomba - mondotta. nehéz körülmények között egyidejűleg dolgozott és tanult, s csakhamar rendkívül művelt pedagógussá és kiválóan képzett marxista közgazdásszá vált. a tanácsköztársaság idején kun béla, landler jení, szamuely tiber oldalán a proletárdiktatura legkimagaslóbb vezetői közé tartozott, mint a gazdasági élet egyik legkiválóbb irányítója. a tanácsköztársaság megteremtéséért, gazdasági és politikai megszilárdításáért, a munkáshatalom forradalmi vívmányainak megvédéséért folytatott hősi küzdelemben edződött meg és vált a kommunisták magyarországi pártjának egyik vezető harcosává, aki a tanácsköztársaság leverése után sem csüggedt el, hanem az emigrációból is fokozott lendülettel, nagy energiával segítette az illegálisba kényszerült párt újjászervezését. forradalmár életének ebben a szakaszában vált a nemzetközi munkásmozgalom bátor harcosává, a forradalmi marxizmus-leninizmus nemzetközileg is elismert propagandistájává, elméleti és gyakorlati közgazdásszá. 1930-tól moszkvában élt, ahol szintén fontos gazdasági funkciót töltött be, tragikus hirtelenséggel, 53 éve korában bekövetkezett haláláig.

- mindenki, aki csak ismerte lengyel gyulát, mély tisztelettel adózott emberségének, a forradalmár egyéniségét jellemző elvi szilárdságának. ezért emlékeznek rá ma is tanítványai, volt munkatársai és harcostársai mélyeséges tisztelettel és megbecsüléssel - mondotta.

varga lajos, a magyar nemzeti bank pártbizottságának titkára és filipszky zoltán, a nemzeti bank ügyvezető igazgatója lengyel gyulának, mint a bank jogelődje vezetőjének az 1919-es proletár diktatura idején kifejtett pénzügyi tevékenységét, közgazdasági munkásságát méltatták.

/folyt. köv./
16.20/a
16.50

- 34 -

bb 65. /felavatták lengyel... 1. folyt./- szb

a beszédek elhangzása után a domborművel díszített emléktáblára - farkas aladár szobrászművész alkotására - a magyar szocialista munkáspárt, a kortársak, a magyar nemzeti bank és a lengyel gyula közgazdasági technikum képviselőitében koszorukat helyeztek el. az ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget. /mti/

--

bb 68. füst milán köszöntése

k bi/tr szb fm

1963. november 9.

füst milánt 75. születésnapja alkalmából szombaton a magyar írók szövetségének háromtagú küldöttsége: illés endre, kossuth-díjas író, simon istván, kossuth-díjas költő és [redacted] somlyó györgy józsef attila-díjas költő felkereste lakásán. a küldöttség nevében illés endre köszöntötte az ünnepeletet. füst milán meghatottan válaszolt az üdvözlésre, majd hosszasan elbeszélgetett látogatóival. /mti/

--

bb 69. a svéd rádió munkatársa budapestben

i s/hné szb fm

1963. november 9.

j. blomberg, a svéd rádió munkatársa több napra budapestre érkezett. látogatásának célja, hogy könnyűzenei és varieté-jellegű műsorokat állítson össze a magyar fővárosról, riportokat és interjúkat készítsen. a műsor zenei felvételeit a magyar rádió segítségével készíti. /mti/

--

bb 71. bukarestbe utazott a magyar vöröskereszt küldöttsége

k ms/tm szb zs

1963. november 9.

szombaton a magyar vöröskereszt háromtagú küldöttsége rostás istván főtitkár vezetésével bukarestbe utazott. a küldöttség a román vöröskereszt meghívására nyolc napot tölt romániaiában. /mti/

--

16.45/a

- 35 -

Nea

bb 70. hétfői jelentés a földekről - vas megye 50 szövetkezeti gazdasága befejezte az őszi betakarítást és mélyszántást

vid ö kz-lm ká

1963. november 9.

az elmúlt heti kedvező időt kihasználva szövetkezeti gazdaságaink szerte az országban számottevően előrehaladtak az összes időszerű munkákkal. heves megyében befejezték a napraforgó, a burgonya és a cukorrépa szedését, a fontosabb növények közül csupán a kukoricából van még - az is csak elszórtan, kisebb táblákon - törni való. vas megyében az őszi mélyszántás és a kukoricaszedés kivételével ugyancsak az összes fontosabb munkákkal végeztek. már eddig csaknem háromszor akkora területen készítették elő a talajt a tavaszi vetésekhez, mint a múlt év azonos időpontjáig. a megye 50 közös gazdaságában már mind a betakarítással, mind pedig a mélyszántással végeztek. borsod megyében a burgonya és a napraforgó után a hét végére fől szedték a cukorrépat is. 100 000 holdnyi kukoricából is már körülbelül csak 2 000 hold töretlen. a betakarított táblákon zavartalanul dolgozhatnak a szántótraktorok. naponta 1 000 gépállomási és 400 termelőszövetkezeti gép hasítja a barázdát. jól szervezett munkájukat dicséri, hogy a tervezett 240 000 holdból több mint 180 000 holdat elvégeztek bács megye gépállomási dolgozóival az elmúlt héten „átlépték”, a naptárt. együttes teljesítményük elérte az 1,700.000 normálholdat, s ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy egész évi tervüket teljesítették.

tolna megye az előbbiekhez mérten elmaradt. a betakarításnak és a silózásnak még csak 74 százalékát végezték el. a mélyszántással pedig még a tervezettől is elmaradtak csaknem 30 százalékkal. a szántótraktorok munkáját elsősorban a rosszul szervezett kukoricabetakarítás, illetve a szárkvágás elhanyagolása akadályozza.

csongrád megyében határszemléket tartottak a szakemberek. mint megállapították, különösen sokat használt a napokban lehullott 30-40 milliméteres csapadék. gyors fejlődésnek indította a gabonákat, s kedvezőbb körülményeket teremtett az őszi mélyszántáshoz. /mti/

--

16.50/a

- 36 -

PKK

bb 67. magyarországon tanuló afrikai diákok értekezlete

k vt/tr szb sr

1963. november 9.

a budapesti műszaki egyetemen értekezletet tartottak a hazánkban tanuló afrikai diákok. a szombaton véget ért háromnapos tanácskozáson, amelyen megjelentek a divsz, a kisz és a művelődésügyi minisztérium képviselői, s résztvettek más külföldi országok diákjainak küldötte is, - szó volt az afrikai államokat érintő időszerű kérdésekről. több határozatot is hoztak, s ezekben az afrikai fiatalok tiltakoznak a délafrikai és az amerikai fajüldözés ellen. szolidaritásukat fejezik ki a különböző országokban működő demokratikus ifjúsági és diák-szervezetekkel, s mindazokkal a haladó mozgalmakkal, amelyek támogatják az afrikai népeknek a függetlenségért, a gyarmatosítás felszámolásáért vívott küzdelmét. /mti/

--

bb 72. újra virágzik a fehér orgona

vid j szb ká

1963. november 9.

az elmúlt napok meleg időjárásának hatására békés megye híres „virágoskertjében”, a szarvasi arborétumban újra virágot hajtott a fehér orgona. számos bokron ismét megjelentek a szép fehér virágfürtök. /mti/

--

bb 73. átutazott magyarországon a román külügyminiszter

t bc/tm szb -cz

1963. november 9.

corneliu manescu, a román népköztársaság külügyminisztere az ensz közgyűléséről hazatérőben szombaton átutazott magyarországon. üdvözlésére a keleti pályaudvaron megjelent péter jános külügyminiszter, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt mihail rosianu, a román népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja is. /mti/

--

17.04/a

- 37 -

PKK

bb. 74. 45. heti Lotto-nyereményjegyzék

lmé-lm cz

1963. november 9.

a 45. játéknétre beérkezett 5,010,252 darab Lottoszelvény. öt találatos nem volt, négy találatot 50 fogadó ért el, a nyere-ményösszeg egyenként 75.153.75 forint, három találatot 3538 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 531.25 forint, két találatos szelvények száma: 101.567 darab, ezekre egyenként 18.50 forintot fizetnek./mti/

-. -

bb 75. befejeződött a sió-kongresszus

vid tné-lm la

1963. november 9.

Szombaton délelőtt dr. Kádas Kálmán egyetemi tanár, az egyesületközi tudományos tagozat elnökének megnyitójával folytatódott a sió kongresszus. ezen a napon a csatorna szabályozásának gazdasági vonatkozású kérdéseit vitatták meg a műszaki és gazdasági szakemberek, a felszólalók elmondották, hogy a két megyét, tolnát és somogyot átszelő sió mentén gazdálkodó termelősövetkezetek nyáron az alacsony vízállás miatt nem tudják az öntözéses gazdálkodás előnyeit kihasználni. télvíz idején pedig a magas vízállás következtében feltörő talajvíz késlelteti a tavasziak vetését és okoz nagy károkat. a dunába torkolló sió környékén tavaly tolnában 20 000 holdnyi területet öntött el az árvíz, a védelmi munkák mintegy 100 millió forintba kerültek a népgazdaságnak, ugyanakkor tetemes kárt szenvedett a mezőgazdaság is. a csatorna tervezett szabályozásával, az árvíz-kapu, a hat vizilépcső és öntözőberendezések építésével meg lehet akadályozni az árvészelyt, a nagy duzzasztóművekben tárolt víz mintegy 100 000 hold területen tenné lehetővé az öntözéses gazdálkodást, a balatonból csupán a felesleges vízmennyiséget kellene levezetni, ami jelentősen növelné a halgazdálkodást is. a nagyterjedésű szántóföldek öntözése nagymértékben segítené az évről-évre több vendéget fogadó balatoni üdülők több és jobb zöldség-gyümölcs ellátását, mivel az árut közvetlenül az olcsóbb vízi úton lehetne szállítani.

a kongresszus résztvevői hangsúlyozták, hogy e regionális terv megvalósításához az összes érdekelt szervek és megyék összefogása szükséges. több felszólaló javaslatára határozati javaslatot fogadtak el az érdekelt megyék és felettes hatósági szervek képviselőiből álló intéző bizottság megalakítására, amelynek feladata lesz az átfogó regionális terv és fontos gazdasági számítások kidolgozása.

a kétnapos kongresszus dr. Kádas Kálmán egyetemi tanár zárszavával ért véget./mti/

18.00/lm

-38-

bb 78. időjárásjelentés

gk szb

1963. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 9-én, szombaton 19 órakor:

sok helyen reggeli és délelőtti köd

várható időjárás vasárnap estig:

párás és kivált a reggeli órákban sok helyen ködös idő. változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. napközben kissé élénkebb déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap délen 16-19, északon 13-16 fok között. a tartósan köddel borított területeken 13 fok alatt. /mti/

-. -

- v é g e -

- 40 -

bb. 74. 45. heti lotto-nyereményjegyzék

hné-lm cz

1963. november 9.

a 45. játékhetre beérkezett 5,010,252 darab lottoszervény. öt találatos nem volt. négy találatot 50 fogadó ért el, a nyere-ményösszeg egyenként 75.153.75 forint, három találatot 3538 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 531.25 forint, két talála-tos szervények száma: 101.567 darab. ezekre egyenként 18.50 forintot fizetnek./mti/

--

bb 75. befejeződött a sió-kongresszus

vid tné-lm la

1963. november 9.

szombaton délelőtt dr. kádas kálmán egyetemi tanár, az egyesületközi tudományos tagozat elnökének megnyitójával folytatódott a sió kongresszus. ezen a napon a csatorna szabályozásának gazdasági vonatkozású kérdéseit vitatták meg a műszaki és gazdasági szakemberek. a felszólalók elmondották, hogy a két megyét, tolnát és somogyot átszelő sió mentén gazdál-kodó termelészövetkezetek nyáron az alacsony vízállás miatt nem tudják az öntözéses gazdálkodás előnyeit kihasználni. télvíz idején pedig a magas vízállás következtében feltörő talajvíz késlelteti a tavasziak vetését és okoz nagy károkat. a dunába torkolló sió környékén tavaly tolnában 20 000 holdnyi területet öntött el az árvíz. a védelmi munkák mintegy 100 millió forintba kerültek a népgazdaságnak, ugyanakkor tetemes kárt szenvedett a mezőgazdaság is. a csatorna tervezett szabályozásával, az árvíz-kapu, a hat vizilépcső és öntözőberendezések építésével meg lehet akadályozni az árvésélyt. a nagy duzzasztóművekben tárolt víz mintegy 100 000 hold területen tenné lehetővé az öntözéses gazdálkodást. a balatontól csupán a felesleges víz-mennyiséget kellene levezetni, ami jelentősen növelné a halgazdálkodást is. a nagykiterjedésű szántóföldek öntözése nagymértékben segítené az évről-évre több vendéget fogadó bala-toni üdülők több és jobb zöldség-gyümölcs ellátását, mivel az árut közvetlenül az olcsóbb vízi úton lehetne szállítani.

a kongresszus résztvevői hangoztatták, hogy e regionális terv megvalósításához az összes érdekelt szervek és megyék összefogása szükséges. több felszólaló javaslatára határozati javaslatot fogadtak el az érdekelt megyék és felettes hatósági szervek képviselőiből álló intéző bizottság megalakítására, amelynek feladata lesz az átfogó regionális terv és fontos gazdasági számítások kidolgozása.

a kétnapos kongresszus dr. kádas kálmán egyetemi tanár zárszavával ért véget./mti/

18.00/lm

-38-

PKK

bb 66. halálos közlekedési baleset

hné-lm sr

1963. november 9.

a határ uton a köteles utcai villamosmegállóban özv. kecskés andrásné 75 éves budapesti lakos az elcsengetett és a megállóból kiinduló 13-as jelzésű villamosról lelépett és a kocsi alá esett. a péterfy sándor utcai kórházba szállítás után a szerencsétlen idős asszony meghalt.

a 32-esek tere 1. számú ház előtt móró sándor 16 éves budapesti lakos, álló trolibusz előtt figyelmetlenül ment át az uttesten és az ab 32-97 rendszámú gépkocsi elütötte. a fiút súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a bajcsy-zsilinszky kórházba vitték./mti/

--

bb 76. új magyar zenés vígjáték bemutatója a józsef attila színházban

i bi/tr szb fm

1963. november 9.

szombaton este a józsef attila színházban bemutatták kertész imre: cyrano házassága című zenés vígjátékát. a zenét fényes szabolicsz szerezte, a verseket szenes iván írta, a darabot radvá-nyi sándor rendezte. a főbb szerepeket krencsey marianne, bodro-gi gyula, kaló flórián, örkenyi éva és bakó Márta alakította. a diszleteket neogrady miklós, a jelmezeket schaffer /umlauttal/ judit tervezte./mti/

--

bb 77. ilku pál látogatása zala megyében

vid gk szb la

1963. november 9.

ilku pál művelődésügyi miniszter, az mszmp politikai bizott-ságának póttagja, pénteken és szombaton zala megyében tett látog-
gatást. zalaegerszegen a ságvári gimnáziumban a megyeszékhely általános és középiskolai tantestületének képviselőivel be-szélgetett. ennek során ilku pál a többi között választ adott a zalai tanterem- és szaktanárhiány felszámolásával kapcsolatos kérdésekre.

nagykanizsán a művelődésügyi miniszter a város párt-, álla-mi és kulturális vezetőivel folytatott tanácskozást./mti/

--

19.30/- szb

-39-

PKK

bb 78. időjárásjelentés

gk szb

1963. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. november 9-én, szombaton 19 órakor:

sok helyen reggeli és délelőtti köd

várható időjárás vasárnap estig:

párás és kivált a reggeli órákban sok helyen ködös idő, változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. napközben kissé élénkebb déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap délen 16-19, északon 13-16 fok között. a tartósan köddel borított területeken 13 fok alatt. /mti/

--

- v é g e -

- 40 -



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-690

A szerkesztést és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. november 10.

bb 1. feltárják a 300 éves muraparti zrinyi-várat

vid/fm/tné/m/fm

1963. november 10.

zrinyi miklós, költő és hadvezér 1664-ben kanizsa elővédjeként várat építtetett a mura partján. a jubileum alkalmából feltárják az egykori várat, amelynek nyomait belezna község és a kaponyai csárda között találták meg. /mti/

bb 2. városiasodik érd

i vid/fm/m/fm

1963. november 10.

érd községben megtörténtek a városiasodáshoz vezető első lépések. most jelölik ki a felépítendő 450 személyes filmszínház helyét, és a tervek szerint 28 kilométerrel bővítik a vízvezeték-hálózatot. a családi ház-építetők számára új lakótelepet alakítanak ki. a következő tanévre elkészül a 600 diákot befogadó, 14 tantermes, korszerűen felszerelt gimnázium. ugyancsak a jövő évben 12 tantermes általános iskola építését kezdik meg. /mti/

bb 4. kilátót építettek balatonföldvár és balatonszárszó határában

vid/te/m/ki

1963. november 10.

a balaton déli oldalának egyik legmagasabb pontja a balatonföldvár és balatonszárszó határában emelkedő gönye hegy, ehonnan gyönyörű kilátás nyílik a tóra, a fonyódi, a tihanyi hegyekre. a balatonszárszói községi tanács a természeti adottságokat kihasználva, a hegy tetejére kilátót építtetett. a kilátóhoz kétholdas pihenőparkot is építenek, amelyben fagylatozó, kávézó és autóparkoló lesz. /mti/

9.30

10.25

- 1 -

me